

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

ĐỖ LỆ HÀ

**XÂY DỰNG BỘ TIÊU CHÍ
ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN
KHỐI NGÀNH KỸ THUẬT Ở VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

ĐỖ LỆ HÀ

**XÂY DỰNG BỘ TIÊU CHÍ
ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN
KHỐI NGÀNH KỸ THUẬT Ở VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Lý luận và Lịch sử giáo dục

Mã số: 62.14.01.02

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Phạm Hồng Quang

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu của luận án là khách quan, trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2016

Tác giả luận án

Đỗ Lệ Hà

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo, các cán bộ Khoa Tâm lý - Giáo dục, Phòng Quản lý và Đào tạo Sau đại học, Ban Giám hiệu trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên; các Giáo sư, Phó Giáo sư, Tiến sĩ, chuyên gia; Ban Giám hiệu trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp; đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tôi xin trân trọng cảm ơn PGS.TS. Phạm Hồng Quang, những Thầy, Cô đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ rất nhiều để tôi có thể hoàn thành luận án này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, khuyến khích, tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận án

Đỗ Lệ Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học.....	4
6. Phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Cách tiếp cận, phương pháp nghiên cứu	4
8. Những luận điểm cần bảo vệ.....	5
9. Những đóng góp của luận án	6
10. Cấu trúc của luận án: Ngoài phần mở đầu, kết luận, khuyến nghị luận án gồm 4 chương:	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA XÂY DỰNG BỘ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN.....	8
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu	8
1.1.1. Tổng quan các vấn đề nghiên cứu trên thế giới	8
1.1.2. Tổng quan các vấn đề nghiên cứu của Việt Nam	13
1.2. Các khái niệm cơ bản	18
1.2.1. Chương trình đào tạo.....	18
1.2.2. Chương trình đào tạo tiên tiến.....	21
1.2.3. Đánh giá chương trình đào tạo	22
1.2.4. Đánh giá chương trình đào tạo tiên tiến.....	25

1.2.5. Tiêu chuẩn, tiêu chí	26
1.3. Các mô hình đánh giá và kiểm định chất lượng chương trình giáo dục đại học tại một số quốc gia trên thế giới	27
1.3.1. Các mô hình đánh giá chất lượng chương trình	27
1.3.2. Kiểm định chất lượng chương trình giáo dục đại học tại một số quốc gia trên thế giới	30
1.4. Đặc điểm và điều kiện triển khai chương trình đào tạo tiên tiến	33
1.4.1. Đặc điểm của chương trình đào tạo tiên tiến	33
1.4.2. Điều kiện triển khai chương trình đào tạo tiên tiến	35
1.5. Bộ công cụ đánh giá chương trình	41
1.5.1. Bộ tiêu chí kiểm định ABET	41
1.5.2. Bộ tiêu chí kiểm định AUN - AQ	46
1.5.3. Bộ công cụ đánh giá của Việt Nam	47
Kết luận chương 1	50
Chương 2. THỰC TRẠNG TRIỂN KHAI VÀ ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN KHỐI NGÀNH KỸ THUẬT Ở VIỆT NAM.....	51
2.1. Thực trạng triển khai CTTT khối ngành Kỹ thuật ở Việt Nam	51
2.1.1. Các trường đối tác nước ngoài	51
2.1.2. Tuyển sinh	54
2.1.3. Quản lý đào tạo	59
2.1.4. Tổ chức đào tạo	60
2.1.5. Bồi dưỡng đội ngũ	66
2.1.6. Công tác NCKH và chuyển giao công nghệ	66
2.1.7. Kết quả tốt nghiệp và việc làm của sinh viên sau tốt nghiệp	68
2.2. Thực trạng đánh giá CTTT khối ngành Kỹ thuật ở Việt Nam	69
2.2.1. Thực trạng về tự đánh giá CTTT	69
2.2.2. Thực trạng về đánh giá ngoài CTTT	75
2.3. Những khó khăn trong đánh giá CTTT	80
2.4. Đánh giá chung về đánh giá CTTT	82
Kết luận chương 2	84
Chương 3. TRIỂN KHAI XÂY DỰNG VÀ ĐỀ XUẤT BỘ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN KHỐI NGÀNH KỸ THUẬT Ở VIỆT NAM.....	85
<i>Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – ĐHTN http://www.lrc.tnu.edu.vn</i>	

3.1. Những nguyên tắc và những yêu cầu cơ bản đối với xây dựng bộ tiêu chí đánh giá	85
3.1.1. Những nguyên tắc căn quán triệt	85
3.1.2. Yêu cầu về nội dung bộ tiêu chí.....	89
3.1.3. Yêu cầu về năng lực chuyên gia	89
3.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng.....	90
3.2. Đề xuất bộ tiêu chí	90
3.3. Tổ chức khảo nghiệm.....	104
3.3.1. Mục đích.....	104
3.3.2. Đối tượng	104
3.3.3. Nội dung.....	105
3.3.4. Phương pháp khảo nghiệm: xây dựng phiếu xin ý kiến chuyên gia.	105
3.3.5. Công cụ khảo nghiệm.....	105
3.3.6. Quy trình khảo nghiệm.....	105
3.3.7. Kết quả xin ý kiến chuyên gia về bộ tiêu chí	105
3.3.8. Kết quả khảo sát	106
3.3.9. Nhận xét chung về kết quả khảo sát.....	113
3.3.10. Điều chỉnh bộ tiêu chí đánh giá chương trình.....	116
3.4. Đề xuất bộ tiêu chí đánh giá CTTT khối ngành Kỹ thuật tại Việt Nam	116
3.5. Hướng dẫn sử dụng tiêu chuẩn đánh giá.....	129
Kết luận chương 3	144
Chương 4. THỬ NGHIỆM BỘ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TIÊN TIẾN KHỐI NGÀNH KỸ THUẬT Ở VIỆT NAM.....	145
4.1. Mục đích thử nghiệm	145
4.2. Đối tượng thử nghiệm	145
4.3. Phạm vi thử nghiệm: 02 chương trình đào tạo tiên tiến ngành Kỹ thuật Cơ khí và Kỹ thuật Điện tại trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp Thái Nguyên.	145
4.4. Phương pháp thử nghiệm	145
4.5. Nội dung thử nghiệm	145

4.5.1. Lựa chọn chương trình đào tạo tiên tiến để tổ chức đánh giá.....	145
4.5.2. Lựa chọn tiêu chuẩn làm công cụ đánh giá.....	146
4.5.3. Xây dựng báo cáo tự đánh giá và minh chứng.....	146
4.5.4. Mời đoàn đánh giá ngoài.....	146
4.6. So sánh kết quả của báo cáo tự đánh giá và kết quả đánh giá ngoài.....	155
4.7. Phân tích kết quả so sánh và kiến nghị (nếu có).....	156
Kết luận chương 4.....	156
KẾT LUẬN	157
1. Kết luận.....	157
2. Đề nghị và khuyến nghị.....	158
CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	159
TÀI LIỆU THAM KHẢO	160
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ABET:	Tổ chức kiểm định chất lượng các chương trình đào tạo khối Kỹ thuật, Công nghệ
ACT:	Một trong những kỳ thi chuẩn hóa cho việc đăng ký vào một số đại học tại Hoa Kỳ
ASEAN:	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
AUN - QA:	Chuẩn kiểm định chất lượng dành cho hệ thống các trường đại học thuộc khối ASEAN
CAC:	Ủy ban kiểm định điện toán
CLGD:	Chất lượng giáo dục
CTĐT:	Chương trình đào tạo
CTTT:	Chương trình đào tạo tiên tiến
ĐBCL:	Đảm bảo chất lượng
ĐH:	Đại học
EAC:	Ủy ban kiểm định kỹ thuật
ECPD:	Hội đồng Kỹ sư về Phát triển Nghề nghiệp
GDDH:	Giáo dục đại học
IECOM:	Cuộc thi quốc tế về kỹ thuật công nghiệp giành cho sinh viên đại học chuyên ngành Kỹ thuật
NCKH:	Nghiên cứu khoa học
SAT:	Một trong những kỳ thi chuẩn hóa cho việc đăng ký vào một số đại học tại Hoa Kỳ

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. So sánh điều kiện triển khai chương trình gốc tại Hoa Kỳ và CTTT tại Việt Nam	35
Bảng 2.1. Mức độ uy tín của trường đối tác triển khai CTTT	52
Bảng 2.2. Số lượng tuyển sinh	55
Bảng 2.3. Số sinh viên nước ngoài học CTTT	59
Bảng 2.4. Số lượt giảng viên nước ngoài đến giảng dạy CTTT	65
Bảng 2.5. Kết quả của hoạt động khoa học và công nghệ	67
Bảng 2.6. Kết quả tốt nghiệp của sinh viên CTTT	68
Bảng 2.7. Đánh giá của giảng viên về CTTT	70
Bảng 2.8. Đánh giá của sinh viên về CTTT	71
Bảng 2.9. Kết quả chấm điểm các CTTT	74
Bảng 3.1. Kết quả khảo sát mức phù hợp của bộ tiêu chí	107
Bảng 3.2. Kết quả khảo sát tính khách quan và độ tin cậy của bộ tiêu chí	109
Bảng 4.1. Kết quả đánh giá ngoài	154
Bảng 4.2. Tổng hợp kết quả đánh giá ngoài	154
Bảng 4.3. So sánh kết quả theo tự đánh giá và đánh giá ngoài	155
Bảng 4.4. Tổng hợp kết quả theo tự đánh giá và đánh giá ngoài	155